

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum 18 december 2020
Betreft Stand van zaken brief vogelgriep december 2020

Geachte Voorzitter,

In deze brief informeer ik uw Kamer over de stand van zaken met betrekking tot de vogelgriepsituatie. Ik zal ingaan op de besmette bedrijven, de stand van zaken in Europa en de export. De laatste brief die ik uw Kamer stuurde aangaande dit onderwerp dateert van 20 november 2020 (Kamerstuk 29683, nr. 255).

Besmette commerciële bedrijven

Inmiddels zijn er bedrijven met hoog pathogene vogelgriep besmet geweest in Altforst, Puiflijk, Lutjegast, Terwolde, Witmarsum, Hekendorp, Maasland, St. Annaparochie en Buitenpost. Al het pluimvee op deze bedrijven is geruimd en rond al deze bedrijven is conform Richtlijn 2005/94 een beschermings- en toezichtsgebied (BT-gebied) ingesteld. Het beschermingsgebied blijft tenminste 21 dagen, en het toezichtsgebied tenminste 30 dagen in stand.

Daarnaast is er een bedrijf besmet geraakt met laagpathogene vogelgriep (LPAI). Ook die kippen zijn geruimd en er is een beperkingsgebied van 1 km ingesteld rond het besmette bedrijf met onder meer vervoersbeperkingen. Dit gebied blijft 21 dagen in stand.

De beschermings- en toezichtsgebieden (BT-gebied) Altforst, Puiflijk, Lutjegast en Terwolde zijn inmiddels weer ingetrokken. Van Witmarsum en Hekendorp is het beschermingsgebied ingetrokken. Totdat ook het toezichtsgebied wordt ingetrokken, blijven de maatregelen die gelden voor het toezichtsgebied, ook gelden in het voormalige beschermingsgebied. De landelijke maatregelen blijven onverminderd van kracht.

Hobbymatig gehouden vogels

Er zijn tot nu toe 9 locaties besmet waar op kleinere schaal vogels of pluimvee worden gehouden. Soms betreft dit het hobbymatig houden van vogels, in andere gevallen zijn er ook commerciële activiteiten (verkoop van vogels of eieren). Rond 1 locatie werd ook een BT-gebied ingesteld omdat er een relatief groot aantal vogels aanwezig was (meer dan 250 dieren).

In de andere gevallen zijn de dieren wel geruimd maar werd geen BT-gebied ingesteld omdat een beperkt aantal vogels aanwezig was.

Ook in andere landen worden besmettingen bij hobbymatig gehouden vogels gemeld. Hobbymatig gehouden vogels spelen een zeer kleine rol bij de verspreiding van vogelgriep. Om te voorkomen dat verspreiding tussen hobbymatig gehouden vogels plaats kan vinden, worden ook op hobbymatig gehouden besmette vogels geruimd. Er geldt een afschermplicht in heel Nederland voor risicovogels die niet commercieel gehouden worden.

Meldcriteria

Op 20 november informeerde ik uw Kamer al over de aangescherpte meldgrenzen voor eendenbedrijven (Kamerstuk 29683, nr. 255). Op 4 december zijn ook de meldgrenzen voor leghennen, vleeskuikens en vermeerderingsdieren aangescherpt. Vanaf 10 dagen leeftijd moet verhoogde sterfte gemeld worden als die óf twee dagen achtereen 0,5% of meer is, óf twee dagen achtereen tenminste verdrievoudigd is ten opzichte van de gemiddelde sterfte in de week voorafgaand aan de sterfte. De afgelopen tijd werden verdenkingen vroegtijdig gemeld, maar soms wordt bij milde verschijnselen niet direct aan vogelgriep gedacht. Het is belangrijk dan toch direct een officiële melding te doen omdat het vogelgriep zou kunnen zijn. Het is belangrijk om een besmetting met vogelgriep zo snel mogelijk te ontdekken.

Wilde vogels

Er worden nog steeds veel zieke en dode vogels gevonden, met name in Friesland. Het is mooi om te zien dat verschillende lokale partijen zich samen inzetten om dit in hun provincie of gemeente in goede banen te leiden. Dode wilde vogels worden op veel plaatsen actief opgeruimd met speciale aandacht voor de omgeving rondom pluimveebedrijven. Stichting Dierenlot, Erasmus Medisch Centrum, stichting Vogelklas Karel Schot en Platform voor opvangcentra hebben een handreiking gemaakt voor dierenambulances en opvangcentra die met zieke en dode vogels in aanraking komen. Ook is er een online platform voor opvangcentra om ervaringen uit te wisselen.¹ Mijn ministerie spant zich in om samen met deze partijen knelpunten te signaleren en op te lossen.

Het blijft belangrijk om dode en zieke vogels niet aan te raken of te verplaatsen. Daarbij roep ik een ieder op om wilde watervogels zo min mogelijk te verstoren.

Buitenland

¹ www.wildopvang.info

Naast Nederland zijn er besmettingen met HPAI bij commerciële bedrijven in onder andere Duitsland, Frankrijk, België, Verenigd Koninkrijk, Denemarken, Zweden, Polen, Kroatie en Oekraïne.

Export naar landen buiten de Europese Unie (derde landen)

De verschillende HPAI-uitbraken in Nederland hebben grote gevolgen voor de export van pluimvee en pluimveeproducten naar derde landen. Export naar derde landen, die in het overeengekomen gezondheidscertificaat eisen dat Nederland vrij is HPAI, is geheel stilgevallen. Sommige landen accepteren de Nederlandse regionalisatie (het instellen van de BT-gebieden zodat de rest van Nederland vrij blijft van vogelgriep) en staan importen van één of meerdere producten vanuit de vrije gebieden in Nederland toe. Ook voor deze landen worden de exportmogelijkheden verder beperkt omdat steeds meer gebieden worden geblokkeerd.

Mijn ministerie spant zich in om afspraken te maken met een aantal landen, waarmee Nederland geen bilaterale afspraak heeft, om ze te informeren over onze vogelgriepaanpak en te vragen om onze regionalisering te accepteren met als doel om de export doorgang te laten vinden. Deze communicatie zal in eerste instantie via de landbouwraden en/of ambassades in de betreffende landen plaatsvinden.

Zoals ik in mijn eerdere brief aan uw Kamer stelde zijn de gevolgen voor de export ingrijpend en het zal enige tijd duren voordat de exportmarkten weer open zijn. Mijn ministerie zet zich in om de exportbelemmeringen zo minimaal mogelijk te houden, en om deze belemmeringen weer op te lossen. Dit doen we in nauwe samenwerking met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en de sector.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit